

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 555/2015-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], v mene ktorej koná konateľ a advokát [REDACTED], pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2015 prostredníctvom elektronickej podateľne doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 31 K/58/201-155 z 9. februára 2015 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka – obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „úpadca“), a do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovil obchodnú spoločnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „správca“). Okresný súd zároveň vyzval veriteľov, aby svoje pohľadávky prihlásili u správcu prihláškami v jednom rovnopise, pričom správcovi musia byť doručené do 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Uvedené rozhodnutie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 31/2015 zo 16. februára 2015 a právoplatnosť nadobudlo 17. februára 2015.

Sťažovateľka ako veriteľ si v základnej 45-dňovej lehote od vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok prihlásila pohľadávky v súhrnnej sume 2 879,83 €, ktoré boli, čo sa týka, poradia prihlásené ako „Iná pohľadávka“. Sťažovateľkou prihlásené pohľadávky správca zapísal do zoznamu pohľadávok pod č. 850, 851, 852 a č. 853 v zákonom ustanovenej popieracej lehote, ktorá mu bola uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K/58/2014 z 26. marca 2015 predĺžená o 15 dní, tieto nepoprel, a preto boli zistené. Oznámenie o predĺžení lehoty na popieranie lehoty správcovi bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 63/2015 z 1. apríla 2015.

Prvú schôdzu veriteľov správca zvolal na 25. máj 2015 o 10.00 h s miestom konania [REDAKOVANÉ], pričom oznámenie o čase, mieste a predmete rokovania bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 72/2015 zo 7. apríla 2015. Predmetná schôdza sa konala napriek tomu, že viacerí veritelia ešte pred tým podali správcovi aj okresnému súdu návrhy na jej „odročenie“. V tejto súvislosti správca veriteľov informoval, že do konania prvej schôdze veriteľov okresný súd o návrhoch veriteľov nerozhodol, a keďže takýto inštitút zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) nepozná, „nevidí dôvod na prekročení medzí zákona“. Na tejto schôdzi sa sťažovateľka dozvedela, že správca a veriteľ s najväčšou prihlásenou pohľadávkou v konkurze – obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] Česká republika (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“ alebo „popretý veriteľ“), účinne popreli pohľadávky viacerým veriteľom v konkurze a že viacerí veritelia v konkurze účinne popreli pohľadávky [REDAKOVANÉ]

Na prvej schôdzi veriteľov boli prijaté uznesenia č. 1 až 4, ktoré boli na základe návrhu viacerých veriteľov vrátane sťažovateľky uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K/58/2014 z 8. júna 2015 v plnom rozsahu zrušené.

[REDAKOVANÉ], ako popretý veriteľ podala podnet, o ktorom okresný súd uznesením č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015 rozhodol tak, že určil, že tento veriteľ má hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou v rozsahu 166 176 852,24 hlasov.

Sťažovateľka predloženou sťažnosťou napáda výlučne uznesenie okresného súdu č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015, ktoré, podľa jej názoru, bolo vydané predčasne, keďže „lehota na popieranie pohľadávok bola predĺžená o 15 dní a uplynula dňa 22. 05. 2015 (piatok), tzn. 3 dni pred konaním prvej schôdze veriteľov“. V tejto súvislosti sťažovateľka vyslovuje presvedčenie, že zákonodarca pri prijatí zákona č. 348/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „novela č. 348/2011 Z. z.“) „opomenul uviesť, že táto lehota na zvolanie prvej schôdze sa má rovnako predĺžiť, ako to bolo v rámci predošlej právnej úpravy“, preto sa domnieva, že „ak sa prvá schôdza konala len dva dni po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok, došlo k popretiu ústavného práva veriteľa, ktorým je aj sťažovateľ ako účastník konkurzného konania, na spravodlivé súdne konania a súdnu ochranu zaručenú v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením práva na rovnosť účastníkov konania zaručenú v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky“. Sťažovateľka zdôrazňuje, že „pri popretí správcom súd nie je oprávnený priznať veriteľovi popretej pohľadávky hlasovacie právo, z týchto dôvodov nemôže súd rozhodnúť pred uplynutím lehoty na jej popretie správcovi“, preto mal okresný súd rozhodnúť o priznaní hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou [REDAKOVANÉ], „najskôr po uplynutí predĺženej popieracej lehoty, tzn. najskôr 25. 5. 2015, čo bol deň konania 1. schôdze veriteľov“.

Sťažovateľka ďalej namieta, že hoci bola pohľadávka [REDAKOVANÉ], „zo strany viacerých veriteľov viacnásobne účinne popretá, tento veriteľ už zrejme disponoval uznesením, ktorým mu boli priznané hlasovacie práva bez ohľadu na to, že pohľadávka tohto veriteľa bola popretá aj inými veriteľmi, s ktorých popretím... sa Okresný súd Košice I pri rozhodovaní o priznaní hlasovacích práv... zrejme vôbec nezaoberal. Inak povedané, v prípade, že by Okresný súd Košice I nebol vydal napadnuté uznesenie a vyčkal s jeho vydaním do skončenia predĺženej popieracej lehoty..., nie je vylúčené, že jeho rozhodnutie by bolo opačné“. Okresnému súdu vytýka aj to, že „rovnako bezodkladne“ nerozhodol „o priznaní hlasovacích práv ďalším veriteľom, ktorí podali na súd žiadosť, resp. podnet o priznaní hlasovacích práv“.

Napokon sťažovateľka tvrdí, že v dôsledku vydania napadnutého uznesenia došlo na prvej schôdzi veriteľov k neoprávnenému zvýhodneniu [REDAKOVANÉ], ktorej okresný súd priznal hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou v rozsahu 166 176 852,24 hlasov, čím „došlo k porušeniu základného princípu, na ktorom je

postavený ZKR, a to princípu vyjadreného v § 6 ZKR, tzn. zásady rovnakého zaobchádzania s veriteľmi a neprípustnosti zvýhodňovania niektorých veriteľov“. Vďaka uvedenému rozhodnutiu okresného súdu [REDAKOVANÉ], získala „absolútne dominantný vplyv na priebeh konkurzného konania“.

Citujúc z judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutí všeobecných súdov sťažovateľka sťažnosť uzatvára konštatovaním, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je „nedostatočné a nepreskúmateľné“, pretože ňou namietanými a tvrdenými skutočnosťami sa okresný súd „žiadnym spôsobom nezaoberal“, aj keď „budú mať výrazný dopad a vplyv aj na vývoj ďalšieho konania v rámci opätovného konania I. schôdze veriteľov“.

Sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením okresného súdu č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015 bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 31 K/58/2014-1316 z 15. mája 2015, ktorým určil, že [REDAKOVANÉ], ako popretý veriteľ má hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou v rozsahu 166 176 852,24 hlasov.

Pri skúmaní aktívnej legitímácie fyzických osôb alebo právnických osôb v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej judikatúry, podľa ktorej sťažovateľ musí namietať porušenie svojich základných práv v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom, čo je možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (II. ÚS 3/05).

Podľa § 24 ods. 1 zákona o konkurze účastníkmi konkurzného konania sú dlžník (úpadca), navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky.

Pri predbežnom prerokovaní predmetnej sťažnosti ústavný súd nezistil žiadne okolnosti na jej odmietnutie z dôvodu podania zjavne neoprávnenou osobou, pretože v čase jej doručenia ústavnému súdu sťažovateľka vystupujúca v procesnom postavení veriteľa bola preukázateľne účastníčkou konkurzného konania, v ktorom okresný súd vydal sťažnosťou napadnuté uznesenie, hoci sama nepatrila medzi veriteľov popierajúcich pohľadávku prihlásenú [REDAKOVANÉ]

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že

môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51

ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Okrem toho však arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokúvaný skutkový prípad. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neutržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd konštatuje, že výhrady sťažovateľky k nedostatočnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré majú zakladať jeho neodôvodnenosť a arbitrárnosť, možno zhrnúť do troch okruhov týkajúcich sa:

- predčasnosti vydania napadnutého uznesenia vzhľadom na trvanie lehoty na popieranie pohľadávok správcom a na termín konania prvej schôdze veriteľov,
- absencie odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu ku skutočnosti, že pohľadávka [REDACTED], „bola popretá aj inými veriteľmi, s ktorých popretím... sa Okresný súd Košice I pri rozhodovaní o priznaní hlasovacích práv... zrejme vôbec nezaoberal“,
- porušenia zásady rovnakého postavenia a neprípustnosti zvýhodňovania niektorých veriteľov vyjadrenej v § 6 zákona o konkurze.

Pre účely overenia opodstatnenosti vznesených námietok sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, z ktorého vyplýva:

„Ustanovený správca... predložil súdu 12. 05. 2015 prihlášku pohľadávky veriteľa [REDACTED]... zapísanú do zoznamu pohľadávok pod č. 261, ktorá bola účinne popretá nasledujúcimi veriteľmi: 1. [REDACTED].., 2. [REDACTED] [REDACTED].., 3. [REDACTED]..., 4. [REDACTED].., 5. [REDACTED].., 6. [REDACTED].. a 7. [REDACTED]..“.

Súčasťou podania správcu boli aj prílohy, ktoré pozostávali z podnetu popratého veriteľa..., fotokópie prihlášky pohľadávky popretého veriteľa, spolu s prílohami, fotokópie

prihlášky pohľadávok popierajúcich veriteľov, fotokópie popretia pohľadávky popretého veriteľa uskutočnené popierajúcimi veriteľmi, stanovisko správcu k popretej pohľadávke zo dňa 12. 05. 2015 a výpis z účtu...

Z výpisu z účtu... vyplýva, že... bola na bankový účet správcu pripísaná kaucia 350,- eur od veriteľov: [REDAKOVANÉ], 2. [REDAKOVANÉ], 3. [REDAKOVANÉ], 4. [REDAKOVANÉ], 5. [REDAKOVANÉ] a 6. [REDAKOVANÉ].“

Po oboznámení sa so zdôvodnením popretia pohľadávky popretého veriteľa popierajúcimi veriteľmi, s vyjadrením popretého veriteľa a ďalšími listinami (s. 2 až 6 napadnutého uznesenia) okresný súd „dospel k záveru, že umožnenie hlasovania a priznanie ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou veriteľovi pohľadávky v rozsahu 166.176.852,24 hlasov je dôvodné. Súd pri svojich úvahách vychádzal zo skutočnosti, že správca ako osoba odborne spôsobilá a znalá pomerov daného konkurzu je v zmysle ust. § 32 ods. 1 ZKR povinná každú spornú pohľadávkou v spornom rozsahu poprieť, pričom v danom prípade správca vo svojom stanovisku k popretej pohľadávke uviedol, že pohľadávka je v prihlásenom rozsahu evidovaná v účtovníctve úpadcu a nie je namietaná úpadcom. Správca pohľadávkou v celom rozsahu uzná, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia a poradia zabezpečovacieho práva...“.

Prvý okruh námietok sťažovateľky sa týka toho, že napadnuté uznesenie okresného súdu (z 15. mája 2015) bolo vydané predčasne, t. j. pred uplynutím lehoty na popieranie pohľadávok správcom (22. mája 2015) a pred konaním prvej schôdze veriteľov (25. mája 2015). Podľa názoru sťažovateľky mal okresný súd rozhodnúť o priznaní hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou [REDAKOVANÉ], „najskôr po uplynutí predĺženej popieracej lehoty, tzn. najskôr 25. 5. 2015, čo bol deň konania 1. schôdze veriteľov“. V tejto súvislosti sťažovateľka vyslovila presvedčenie, že zákonodarca pri prijatí novely č. 348/2011 Z. z. „opomenul uviesť, že táto lehota na zvolanie prvej schôdze sa má rovnako predĺžiť, ako to bolo v rámci predošlej právnej úpravy“.

Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade boli pre rozhodnutie okresného súdu relevantné ustanovenia § 32 zákona o konkurze týkajúce sa popretia a zistenia pohľadávky.

Z dôvodovej správy k novele č. 348/2011 Z. z. pritom vyplýva, že cieľom tohto zákona bolo (okrem iného) „umožniť veriteľom popierať pohľadávky iných veriteľov so súčasným zavedením prekážok obmedzujúcich zneužívanie tohto práv“. Čo sa týka popierania pohľadávok, dôvodová správa uvádza: „Podľa teraz platnej právnej úpravy oprávnenie popierať pohľadávky veriteľov patrí výlučne správcom. Navrhovaná právna úprava poskytuje právo popierať pohľadávky aj veriteľom. Aby popretie pohľadávky veriteľom bolo účinné, návrh zákona vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok, a to: zrozumiteľnosť, pozri odsek 5, podanie na predpísanom tlačive, pozri odsek 7, a zloženie preddavku na prípadné trovy konania, pozri odsek 10. V súvislosti so zavedením práva veriteľov popierať pohľadávky iných veriteľov sa v § 32 rieši tiež rozhodovanie súdu o priznaní hlasovacích práv veriteľovi popretému iným veriteľom... Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na kompetenciu súdu rozhodovať o priznaní hlasovacieho práva v prípade, že pohľadávka veriteľa bola popretá iným veriteľom. Vo všeobecnosti právo hlasovať na schôdzi veriteľov majú iba veritelia pohľadávok zistených, čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosti. Ak však pohľadávka veriteľa bola popretá iba iným veriteľom/nie správcom, v takom prípade súd rozhodne, či tomuto veriteľovi prizná alebo neprizná hlasovacie právo. Ak mu hlasovacie právo prizná veriteľ napriek tomu, že jeho pohľadávka je popretá, čo do právneho dôvodu alebo vymáhateľnosti, bude mať oprávnenie hlasovať na schôdzi veriteľov.“.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o konkurze každú prihlásenú pohľadávku správca porovná s účtovnou a inou dokumentáciou úpadcu, zoznamom záväzkov, prihliadne na vyjadrenia úpadcu a iných osôb a vykoná aj vlastné šetrenie. Ak pri skúmaní zistí, že pohľadávka je sporná, je povinný ju v spornom rozsahu poprieť.

Podľa § 32 ods. 2 zákona o konkurze prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky písomným podaním u správcu na predpísanom tlačive, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva...

Podľa § 32 ods. 3 písm. a) zákona o konkurze pohľadávku možno poprieť do 30 dní od uplynutia základnej lehoty na prihlasovanie pohľadávok.

Podľa § 32 ods. 4 zákona o konkurze z dôvodu vysokého počtu prihlášok alebo iného vážneho dôvodu súd môže aj opakovane na návrh správcu alebo bez návrhu predĺžiť správcovi lehotu na popretie pohľadávok, vždy najviac o 30 dní.

Podľa § 32 ods. 6 zákona o konkurze popretie pohľadávky správca bez zbytočného odkladu zapíše do zoznamu pohľadávok a písomne oznámi veriteľovi, ktorého pohľadávka bola popretá.

Podľa § 32 ods. 7 zákona o konkurze popretie pohľadávky veriteľom je účinné, ak

- a) bolo podané na predpísanom tlačive a
- b) na bankový účet správcu bola pripísaná kaucia 350 eur s uvedením čísla pohľadávky zo zoznamu pohľadávok ako variabilného symbolu...

Podľa § 32 ods. 8 zákona o konkurze úpadca je oprávnený prihlásenú pohľadávku namietnuť v lehote určenej pre veriteľov na popieranie pohľadávok. Námietka sa zapíše do zoznamu pohľadávok, ale nemá pre zistenie pohľadávky význam.

Podľa § 32 ods. 20 zákona o konkurze prihlášku pohľadávky, ktorá bola účinne popretá veriteľom, správca predloží na podnet popretého veriteľa bez zbytočného odkladu súdu spolu s listinami, ktoré predložil prihlasujúci veriteľ a popierajúci veriteľ, a svojím stanoviskom, či pohľadávka je a v akom rozsahu evidovaná v účtovníctve, či je a v akom rozsahu namietaná úpadcom a či ju uznáva alebo ju neuznáva a v akom rozsahu a z akého

dôvodu. Súd na základe týchto listín bez zbytočného odkladu rozhodne, či a v akom rozsahu veriteľovi prizná hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou. Rozhodnutie súd doručí správcovi a veriteľovi, o ktorého právach spojených s popretou pohľadávkou rozhodoval; rozhodnutie sa nezverejňuje v Obchodnom vestníku. Proti rozhodnutiu je oprávnený podať odvolanie veriteľ, o ktorého právach spojených s popretou pohľadávkou súd rozhodoval.

Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu.

Čo sa týka aplikácie § 32 ods. 20 zákona o konkurze všeobecnými súdmi, ústavný súd už v uznesení č. k. III. ÚS 333/2012-22 z 1. augusta 2012 uviedol, že «zo znenia označeného ustanovenia... vyplýva, že všeobecné súdy príslušné v konkurznom konaní konať (ďalej len „konkurzný súd“) majú právomoc rozhodnúť o priznaní hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou v prípade, ak pohľadávka veriteľa bola účinne popretá iným veriteľom a veriteľ popretej pohľadávky doručí správcovi podnet na predloženie veci príslušnému konkurznému súdu na účely priznania hlasovacích a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou. Konkurzný súd má právo tieto hlasovacie práva priznať po preskúmaní stanoviska správcu obsahujúceho okrem iného aj vyjadrenie, či popretú pohľadávku uznáva alebo neuznáva... Priznanie hlasovacieho práva veriteľovi popretej pohľadávky nemení nič na samotnom popretí pohľadávky a hlasovacie práva sa

priznávajú len do času, kým sa právoplatne nerozhodne o popretej pohľadávke v merite veci, t. j. incidenčnom spore... Takéto rozhodnutie má iba predbežnú povahu.».

V okolnostiach posudzovaného prípadu, kde prihlásenú pohľadávku [REDAKOVANÉ], nepoprel správca ani sťažovateľka, nenamietol ju úpadca, ale bola popretá inými siedmimi veriteľmi, ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd neaplikoval § 32 ods. 20 zákona o konkurze arbitrárne, ale vychádzal z cieľa tejto právnej normy zavedenej novelou č. 348/2011 Z. z., ktorým bolo rozšíriť právomoc súdov tak, aby všeobecný súd mohol zamedziť účelovému popieraniu pohľadávok v konkurznom konaní a aby v odôvodnených prípadoch umožnil veriteľovi popretej pohľadávky ovplyvniť priebeh konkurzného konania. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd vo svojom rozhodnutí posúdil všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa popretej pohľadávky [REDAKOVANÉ], a právny záver o priznaní jej hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou v rozsahu 166 176 852,24 hlasov zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil.

V súlade s cieľmi novely č. 348/2011 Z. z. zákonodarca zámerne zmenil znenie § 34 upravujúceho zvolanie schôdze veriteľov, keď v odseku 1 (účinnom aj v súčasnosti, pozn.) ustanovil, že prvú schôdzu veriteľov zvoláva správca do 55 dní od vyhlásenia konkurzu tak, aby sa konala nie skôr ako pätnásť deň, a nie neskôr ako dvadsiaty deň od uplynutia lehoty na popieranie pohľadávok podľa § 32 ods. 3 písm. a). Podľa dôvodovej správy k novele č. 348/2011 Z. z. „*ide o procesno-technickú úpravu. Termín konania prvej schôdze veriteľov sa navrhuje posunúť tak, aby veritelia mali vhodný časový priestor oboznámiť sa s prípadným popretím ich pohľadávok, resp. ich zistením, najmä s ohľadom na skutočnosť či majú alebo nemajú hlasovacie práva*“.

V žiadnom prípade preto nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľky o opomenutí zákonodarcu predĺžiť lehotu na zvolanie prvej schôdze veriteľov, ako to bolo v predchádzajúcej právnej úprave, podľa ktorej oprávnením poprieť prihlásenú pohľadávku veriteľa disponoval výlučne správca, čomu zodpovedalo aj znenie § 34 ods. 1 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011.

Ústavný súd konštatuje, že aj tvrdeniu sťažovateľky, že „pri popretí správcom súd nie je oprávnený priznať veriteľovi popretej pohľadávky hlasovacie právo, z týchto dôvodov nemôže súd rozhodnúť pred uplynutím lehoty na jej popretie správcovi“, chýba v danom prípade akákoľvek právna relevancia, keďže je evidentné, že správca prihlásenú pohľadávku [REDACTED], v sume 166 176 852,24 € nepoprel. Keďže tak neurobila ani sťažovateľka, ktorej rovnaké oprávnenie vyplývalo z § 32 ods. 2 zákona o konkurze, považuje ústavný súd vznesené námietky za zjavne neopodstatnené.

Druhý okruh námietok sťažovateľky, ktorým odôvodňuje porušenie označených práv okresným súdom, spočíva v tvrdení o absencii odôvodnenia ním vydaného rozhodnutia vo vzťahu ku skutočnosti, že pohľadávka [REDACTED], „bola popretá aj inými veriteľmi, s ktorých popretím... sa Okresný súd Košice I pri rozhodovaní o priznaní hlasovacích práv... zrejme vôbec nezaoberal“.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, uvedené námietky formulovala len ako domnienku bez toho, aby ich jasne, určito, zrozumiteľne a logicky odôvodnila v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu pritom vyplýva, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 280/2013). Povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05).

Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovaného prípadu by jedine skutočnosť, že do uplynutia predĺženej lehoty na popretie pohľadávok správcom podľa § 32 ods. 4 zákona o konkurze tento porušil svoje povinnosti spočívajúce v nevykonaní administratívnych úkonov v zmysle § 32 ods. 6 zákona o konkurze a v nepredložení okresnému súdu na základe podnetu popretého veriteľa prihlášky pohľadávky, ktorá bola účinne popretá inými veriteľmi, spolu s ďalšími listinami a so svojím stanoviskom v zmysle § 32 ods. 20 zákona o konkurze, mohla zakladať dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu ústavným súdom.

Uvedené pochybenie však sťažovateľka v sťažnosti správcom nevytkla a v tomto smere nenaformulovala ani petit sťažnosti.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Okresný súd podľa § 32 ods. 20 zákona o konkurze rozhodol o podnete [REDAKOVANÉ], bez zbytočného odkladu a svoje rozhodnutie popretému veriteľovi aj správcom riadne doručil. Vzhľadom na to, že oprávnením podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu disponoval výlučne popretý veriteľ, ktorý tak neurobil, nadobudlo právoplatnosť 20. mája 2015.

Keďže zo zákona o konkurze všeobecnému súdu explicitne nevyplýva povinnosť rozhodnúť o podnete popretého veriteľa (resp. o všetkých podnetoch popretých veriteľov) do uplynutia lehoty na popretie pohľadávok podľa § 32 ods. 3 písm. a) alebo § 32 ods. 4 zákona o konkurze ani do termínu konania prvej schôdze veriteľov podľa § 34 ods. 1 zákona o

konkurze, nepovažoval ústavný súd uvedené námietky sťažovateľky za spôsobilé spochybniť právny záver okresného súdu vyjadrený v napadnutom uznesení.

Podanou sťažnosťou sa sťažovateľka zhostila úlohy ochrancu základných práv a slobôd popierajúcich veriteľov, s ktorých dôvodmi popretia pohľadávky popretého veriteľa sa okresný súd vysporiadal v napadnutom uznesení, aj keď im nič nebránilo, aby sami podali ústavnému súdu kvalifikovanú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Posledný okruh námietok sťažovateľky sa týka porušenia zásady rovnakého postavenia a neprípustnosti zvýhodňovania niektorých veriteľov vyjadrenej v § 6 zákona o konkurze, ktoré sa malo prejaviť ako dôsledok napadnutého uznesenia okresného súdu na prvej schôdzi veriteľov konanej 25. mája 2015 v tom, že [REDAKOVANÉ], získala „*absolútne dominantný vplyv na priebeh konkurzného konania*“.

Ústavný súd konštatuje, že intencionalitu tejto úvahy poprela sama sťažovateľka poukazom na to, že uznesenia č. 1 až 4, ktoré boli prijaté na prvej schôdzi veriteľov, boli v plnom rozsahu zrušené uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K/58/2014 z 8. júna 2015. Keďže uvedené rozhodnutie okresného sťažovateľka v petite sťažnosti nenamietla, neexistoval žiaden právny základ, aby sa ním ústavný súd zaoberal. Aj túto námietku sťažovateľky preto ústavný súd hodnotí ako zjavne neopodstatnenú, ktorá nie je spôsobilá spochybniť rozhodnutie okresného súdu o priznaní hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou v rozsahu 166 176 852,24 hlasov [REDAKOVANÉ], pretože, ako bolo uvedené, obsahom práv, porušenie ktorých sťažovateľka namietla, nebola záruka, že rozhodnutie vydané okresným súdom bude spĺňať jej očakávania a predstavy ako účastníčky konkurzného konania.

Ústavný súd tak nezistil existenciu skutočností nasvedčujúcich tomu, že by napadnuté uznesenie okresného súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivý súdny proces. Okresný súd dostatočne opísal všetky skutočnosti, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal, a ústavne konformným spôsobom sa vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné. Obsah napadnutého uznesenia, ako aj jeho odôvodnenie preto ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu zodpovedá kritériám kladeným na rozhodnutia všeobecných súdov vyplývajúcim z ústavných záruk základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých súčasťou je aj predpoklad, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite. Zo sťažnosti nevyplývajú ani konkrétne dôvody a skutočnosti signalizujúce porušenie základného práva sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práva sťažovateľky, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť ako celok odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015